

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **M. Ch.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2014, č. j. JMK 57721/2014, sp. zn. S-JMK 57721/2014/OD/Ša, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 8. 2016, č. j. 41 A 76/2014 – 137,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Vyškov rozhodnutím ze dne 2. 6. 2014 uznal žalobce vinným z toho, že dne 27. 8. 2013 v 07:38 hodin řídil osobní motorové vozidlo po dálnici D1 a v km 222,0 ve směru jízdy na Vyškov, bylo jeho vozidlo změřeno měřicím zařízením RAMER 10, umístěným ve služebním vozidle VW Passat v civilním provedení, přičemž mu policisty byla naměřena průměrná rychlost jízdy 171 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 procenta, mu tedy byla jako nejvyšší rychlost naměřena rychlost 165 km/h, čímž o více jak 30 km/h překročil rychlost povolenou na dálnici. Svým jednáním porušil § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), tedy překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více a spáchal tak přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích a za tento přestupek mu byla uložena dle § 125c odst. 4 písm. f) a odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích a v souladu s § 12 zákona o přestupcích pokuta ve výši 3.500 Kč.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí městského úřadu odvoláním. K němu přiložil odborný posudek Mgr. Š., který měl prokázat, že k měření rychlosti vozidla došlo v rozporu s návodem k užívání měřícího radarového zařízení – nebyl dodržen stanovený úhel měření. V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Předložený posudek dle něj nezpochybňoval zjištěný skutkový stav. Jednak vyslechnutí policisté uvedli, že použitý radar neprovede měření, pokud je použit rozporu s návodem použití. Dále také žalovaný uvedl, že posudek vychází z mylného údaje o poloze vozidla policistů – vozidlo dle posudku mělo být v poli mimo dálnici, ve skutečnosti ale v době měření jelo po dálnici rychlostí 96 km/h.

[3] Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u krajského soudu. V žalobě setrval na svém tvrzení, že skutkový stav nebyl zjištěn bez důvodných pochybností, neboť bylo měřeno v rozporu s návodem k obsluze.

[4] Krajský soud ve věci celkem čtyřikrát konal ústní jednání. Na prvním provedl odborný posudek Mgr. Š., na druhém Mgr. Š. vyslechl. Následně požádal o odborné vyjádření Ing. L., certifikovaného ověřovatele silničních rychloměrů používaných při kontrole dodržování pravidel silničního provozu. Poskytnuté odborné vyjádření soud provedl jako důkaz na třetím jednání; následně na žádost žalobce na čtvrtém jednání Ing. L. vyslechl. Krajský soud poté žalobu prvním výrokem napadeného rozhodnutí zamítl s tím, že o skutkovém stavu nejsou žádné pochybnosti. Za rozhodující považoval podklady založené ve správním spise a svědectví Ing. L., který potvrdil, že měření bylo provedeno řádným postupem. Naopak posudek Mgr. Š. soud považoval za neurčitý a skutkový stav nezpochybňující. Třetím výrokem krajský soud uložil žalobci povinnost zaplatit krajskému soudu 4.837 Kč za vypracované odborné vyjádření a vyplacené svědecké Ing. L.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[6] Předně uvádí, že krajský soud se nevypořádal s tvrzením, že je třeba dále vést dokazování k zodpovězení otázky, zda bylo měřeno správným postupem.

[7] Následně se věnuje samotné otázce správnosti měření. Nebylo prokázáno, že byl dodržen předepsaný úhel měření 22 stupňů. Stěžovatel zpochybňuje odbornost Ing. L., který nevystudoval obor související s měřením, ale informatiku. Kvalifikován je jako metrolog, což také nesouvisí s měřením rychlosti. Nemůže tedy posuzovat správnost měření.

[8] Ing. L. navíc uvedl, že rychloměr nerozezná každé chybné měření, čímž výslovně popřel předpoklady, na kterých stálo rozhodnutí správních orgánů. Krajský soud pochybil, pokud uvěřil výpovědi policistů, která na této nesprávné premise stála. Správní orgány zase nesprávně považovaly předložený znalecký posudek za nadbytečný, protože ten mohl skutečný skutkový stav pomoci zjistit. V ostatním je výslech Ing. L. irelevantní, neboť tento svědek uvedl, že si není jistý, jestli by na fotografii zachycující jedoucí auto poznal nesprávný sklon o několik stupňů a že nepřezkoumával odklon od osy měřeného vozidla.

[9] Dále stěžovatel nesouhlasí s tvrzením soudu, že „žalobce neprokázal, že by bylo měření provedeno nesprávně“. To ale žalobce nemusel prokazovat, pouze stačilo, pokud prokázal, že úvaha žalovaného, pro kterou odmítl provést jeho posudek, je mylná. Stačilo tedy ukázat, že rozhodnutí je opřeno o nepravdivý předpoklad, jímž byl při posuzování veden.

[10] Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2016, č. j. 1 As 26/2016 – 33, řeší totožnou situaci s tou nynější. Obviněný ve správním řízení předložil znalecký posudek dokazující nesprávnost měření a správní orgány bez dalšího konstatovaly, že nesprávně měřeno být nemohlo, neboť v takovém případě přístroj neměří. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, že předložený znalecký posudek zpochybnil skutkový stav a v takovém případě bylo na správním orgánu, aby na toto tvrzení řádně reagoval, což však neučinil, a proto bylo třeba jeho rozhodnutí zrušit. V nyní projednávaném případě také otázka správnosti úhlu měření zůstala nezodpovězena, a proto by rozhodnutí správního orgánu mělo být také zrušeno.

[11] Stěžovatel rovněž nesouhlasí s tím, aby správní orgány „formulářovým“ odůvodněním zamítaly věcné argumenty, odmítaly provádět dokazování a následně přenášely procesní dokazování před správní soud.

[12] Druhým okruhem kasačních námitek stěžovatel napadá výrok o nákladech řízení. Není mu zřejmé, jak soud vypočetl cenu za odborné vyjádření Ing. L. a jaká je motivace soudu takto předražených služeb s nulovou vypovídající hodnotou využívat. Stejně tak svědek Ing. L. nedoložil své tvrzení, že jeho pracovní směna začíná v 6 hodin ráno a končí ve 14 hodin. Pokud by jeho pracovní doba začínala, jako obecně začíná, tedy v 8 či 9 hodin ráno, tak by po účasti na jednání stihl ještě půlku svého pracovního dne.

[13] Žalovaný ve svém vyjádření okazuje na odůvodnění obou správních rozhodnutí a rozhodnutí krajského soudu. Kasační stížnost navrhuje zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Kasační stížnost je projednatelná. Z důvodů uvedených níže však není důvodná.

[15] První námitkou stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, neboť se nevyjádřil k tomu, zda je třeba vést další dokazování ohledně otázky správnosti měření rychlosti vozidla. Tato námitka není důvodná, neboť z odůvodnění rozsudku krajského soudu je zřejmé, že soud považoval skutkový stav věci za prokázaný takovým způsobem, že o něm nepanují žádné důvodné pochybnosti. Ač implicitní, tak nutný a bezpochyby zřejmý rub takového závěru je, že další dokazování považoval krajský soud za nadbytečné. Napadené rozhodnutí soudu tedy nepřezkoumatelností netrpí, je z něj jasně seznatelné, proč soud nepovažoval za nutné další důkazy provádět.

[16] Další stěžovatelovy námitky lze rozdělit na ty směřující vůči postupu správních orgánů ve správním řízení a na ty směřující vůči postupu krajského soudu v navazujícím soudním řízení.

[17] Ve správním řízení stěžovatel předložil odborný posudek Mgr. Š., který měl prokázat, že při měření rychlosti vozidla nebyl dodržen správný postup. Žalovaný k tomu uvedl, že jednak z výpovědi policistů jako svědků plyne to, že uvedený radar neprovede měření, pokud by podmínky pro korektní měření nebyly splněny. K tomu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013 č. j. 3 As 82/2012 – 27, ve kterém měl soud tuto vlastnost radaru konstatovat. Jako druhý důvod, proč nebyl předloženým posudkem přesvědčen, žalovaný uvedl skutečnost, že posudek vycházel z polohy měřicího zařízení určené dle GPS souřadnic na snímku pořízeného měřicím zařízením. Tyto souřadnice jsou ovšem pouze orientační a nejsou na metr přesné. Také z toho důvodu posudek počítal s tím, že pozice měřicího zařízení byla mimo dálnici v poli. To je přitom nemožné, protože měřicí zařízení bylo pevnou součástí pohyblivého

se vozidla policistů, které se zjevně nacházelo na silnici. Žalovaný tak posudku nepřisuzoval žádnou vypovídající hodnotu.

[18] První důvod uvedený žalovaným pro irelevanci posudku neobstojí, druhý však ano.

[19] Odkaz na vyjádření zasahujících policistů jako svědků, ani odkaz na řízení ve věci č. j. 3 As 82/2012 – 27, k závěru o irelevanci posudku nestačí. Ohledně tvrzení policistů krajský soud bez jakékoliv další úvahy pouze přejal jejich tvrzení, o tom, že takovou vlastnost radary mají, a to v situaci, kdy nebylo zřejmé, z čeho svědci takovouto vlastnost radaru dovozují a zároveň žalobce tuto vlastnost zpochybňoval. Takový závěr není dostatečně odůvodněný. Nejvyšší správní soud nevyklučuje možnost, že dané východisko je v tomto případě pravdivé, je však nutné je řádně zdůvodnit a prokázat. Východisko žalovaného není přitom ani obecně známou skutečností (viz rozsudek ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 – 37, body [30] a [35]).

[20] Právě absence řádného zdůvodnění odlišuje nyní projednávaný případ od skutkově podobných případů v minulosti Nejvyšším správním soudem řešených. Kupříkladu v rozsudku č. j. 3 As 82/2012 – 27, na který žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazoval, a v němž se jednalo o jiný typ měřicího zařízení, bylo zmíněné východisko, že při nedodržení podmínek ke změření rychlosti vůbec nedojde, podloženo odborným vyjádřením společnosti ATS-TELCOM PRAHA a. s. Toto zjištění se však týkalo jiného typu radaru, a proto nelze jeho závěry přejímat v nynějším řízení, jak to učinil ve svém rozhodnutí žalovaný.

[21] Lze tedy shrnout, že první důvod irelevance předloženého posudku neobstojí, neboť soud přesvědčivě nezdůvodnil, proč má za to, že při nedodržení správného postupu měření se měření rychlosti vozidla u použitého měřicího přístroje neprovede.

[22] Druhý důvod, pro který žalovaný odmítl, že by mohly mít závěry posudku vliv na zjištěný skutkový stav, však obstojí. K typově téměř totožnému odbornému posudku Mgr. Š. se komplexně vyjádřil rozsudek ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 114/2015 – 36 (závěry citovaného rozsudku jsou nyní předmětem posouzení rozšířeným senátem v řízení vedeném pod sp. zn. 10 As 24/2015, avšak otázka předložená do rozšířeného senátu se týká rozsudku pouze v části týkající se otázky tzv. plné jurisdikce správních soudů, tj. v části irelevantní pro nynější řízení). Závěry tohoto rozsudku byly vyjádřeny v souvislosti s nakládáním s posudkem v soudním řízení, nicméně týkají se obecně vlivu posudku na zjištěný skutkový stav, a proto jsou použitelné i v nynější věci:

[18] Stěžovatel svým návrhem na důkaz v podobě „odborného posudku“ sledoval právě druhý z uvedených cílů – zpochybnit spolehlivost důkazů provedených ve správním řízení. V něm byl stěžejním důkazem význam z měření radarovým rychloměrem RAMER 10C. Stěžovatel „posudkem“ v podstatě tvrdil, že rychloměr neměl nastaven správný úhel měření, čehož důsledkem bylo nesprávné určení rychlosti jeho vozidla. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že „posudek“ nebyl ve skutečnosti ničím jiným než tvrzením stěžovatele o průběhu skutkového děje a o tom, jak byl skutkový děj zaznamenán policií a vyhodnoceny jeho rozhodné parametry (rychlost vozidla stěžovatele). Svoji argumentaci založil na prima facie nikoli nesmyslných fyzikálních argumentech opírajících se obecně známý princip fungování dopplerského radarového rychloměru. I laik v oboru fyziky, disponující jen běžnou orientací ve způsobech měření rychlosti, z „posudku“ pochopí, že úhel, který svírá měřicí radarový paprsek s osou jízdy měřeného vozidla, by mohl mít vliv na výsledek měření, neboť čím ostřejší tento úhel je, tím bližší skutečné rychlosti vozidla by měl být výsledek přístrojem naměřený. Ostatně jistě i proto je v návodech k obsluze měření určeno, že měřit je třeba jen v určitém rozsahu uvedených úhlů, aby bylo možno výsledek měření považovat za spolehlivý, neboť s účinky tímto způsobem vyvolaného zkreslení výsledku měření je nutno počítat a příslušným nastavením přístroje je eliminovat.

[19] Nejvyšší správní soud na tomto místě nebudlá žádným způsobem spekulovat, zda tvrzení stěžovatele v „posudku“ se zakládají na pravdě obledně přesné polohy měřeného a měřícího vozidla v časovém intervalu, v němž proběhlo měření, a na fyzikálně korektních úvahách, anebo nikoli. Prima facie však se „přiměřeně inteligentnímu laikovi“, kterým je v tomto ohledu nutně i soudce, nejeví být absurdními, vymykajícími se racionalitě a současnému stavu poznání.

[20] Krajský soud proto s tvrzeními toho typu, jaká přednesl stěžovatel v „posudku“, může naložit v zásadě jen dvěma způsoby. V první řadě, pokud jsou již prima facie i z pohledu „přiměřeně inteligentního laika“ absurdní, nesmyslná, vymykající se současnému stavu poznání, je může bez toho, aby se jimi dále zabýval, odmítnout jako irelevantní. V takovém případě není třeba ani nařizovat jednání a provádět dokazování, neboť soud se toliko vypořádává s tvrzením účastníka a říká o něm, že z povahy svého obsahu nemůže toto tvrzení vést ke skutkovým závěrům relevantním pro řízení.

[21] Pokud však – jako je tomu i v případě stěžovatele – jeho tvrzení uvedenou „nekválitou“ netrpí, musí se jimi zabývat hlouběji, a to případně i za pomoci odborného vyjádření (například výrobce rychloměru) či znalce. V první řadě je vhodné ujasnit, z jakých skutkových předpokladů tvrzení účastníka vycházejí a jak tyto skutkové předpoklady lze ověřit. Dále je nutno uvážít, zda ze skutkových předpokladů jsou činěny racionální závěry, zde tedy, zda závěry „posudku“ jsou fyzikálně korektní. Konečně je třeba usoudit, zda tyto závěry nějakým způsobem mění či zpochybňují skutkové závěry, ke nimž dospěl správní orgán.

[23] V projednávané věci se žalovaný předloženým posudkem hlouběji – a nikoliv tedy „formulářově“ – zabýval a uvedl, že vychází z nesprávných skutkových předpokladů – GPS souřadnic, dle kterých vozidlo policistů nejelo po dálnici, ale po přilehlém poli, což je zřejmě nesmyslné a odporující jednoznačně dokázaným skutečnostem. Z toho dovodil, že v posudku zpochybněná správnost úhlu měření vozidla má nulovou vypovídající hodnotu. Tvrzení stěžovatele tedy nebylo schopno založit jakékoliv rozumné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu.

[24] Tato skutečnost odlišuje nynější věc i od stěžovatelem citovaného rozsudku č. j. 1 As 26/2016 – 33. V citované věci správní orgány na předložený posudek reagovaly pouze konstatováním, že posudek dle nich nezpochybňuje zjištěný skutkový stav, aniž by uvedly, proč tomu tak je, nebo aniž by v řízení prokázaly, že radar neměří, pokud není používán v souladu s návodem (viz bod [9] citovaného rozhodnutí). Naopak v nynější věci žalovaný konkrétně a přesvědčivě zdůvodnil, proč předložený posudek není schopen skutkový stav zpochybnit.

[25] Správnímu orgánu tak v nyní projednávané věci sloužily jako podklady pro napadené rozhodnutí mimo jiné oznámení o přestupku podané Policií České republiky, úřední záznam službu konajících policistů o popisu dané události, protokol o záznamu přestupku ze silničního radarového rychloměru RAMER 10 (včetně fotografie, na níž je zachyceno vozidlo v okamžiku přestupku), ověřovací list, podle něhož použitý silniční radarový rychloměr splňuje metrologické a technické požadavky na silniční rychloměry, osvědčení zasahující policistky o absolvování odborné přípravy pro užívání silničního rychloměru typu RAMER 10 a výslech zasahujících policistů. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 18/2011 – 54, dospěl k závěru, že takové důkazní prostředky (tj. důkazy dodané policií, v citované věci navíc oproti té nynější absentoval důkaz výslechem policistů) jsou v zásadě dostatečné k objasnění skutkového stavu věci, a to zvláště za situace, kdy stěžovatel nepopírá, že to byl on, kdo byl změřen při jízdě, a toliko tvrdí, že nesouhlasí s naměřenou rychlostí (obdobně i rozsudek ze dne 30. 9. 2014, č. j. 2 As 33/2014 – 29).

[26] Ze shromážděných a stěžovatelem nijak nezpochybných důkazů tak bylo ve správním řízení bez rozumných pochybností zjištěno, že stěžovatel přestupek, který je mu dáván za vinu, spáchal. Ve správním řízení nevyšly najevo žádné náznaky, že by mohlo být měřicí radarové zařízení použito nesprávně. Nevznikla tak potřeba doplňovat dokazování.

[27] Ani v navazujícím soudním řízení stěžovatel zjištěný skutkový stav nezpochybnil. Krajský soud provedl důkaz odborným posudkem Mgr. Š.; tuto osobu rovněž i vyslechl. K tomu provedl ještě důkaz odborným vyjádřením Ing. L., certifikovaného ověřovatele silničních rychloměrů používaných při kontrole dodržování pravidel silničního provozu; rovněž i tuto osobu vyslechl. Ing. L. se krajský soud ptal, zda lze z předložených podkladů, zejména výstupního snímku z uvedeného rychloměru zjistit, zda měření proběhlo v souladu s návodem. Ing. L. odpověděl, že z předložených podkladů je zřejmé, že bylo měření provedené řádně. Dle krajského soudu svoji odpověď řádně a logicky odůvodnil. Souřadnice GPS jsou dle něj pouze doplňkové a nejsou přesné. Závěry Mgr. Š. naopak dle krajského soudu vyznívají tak, že nelze určit, zda bylo měřeno v souladu s návodem. Tento svědek tedy neprokázal, že by řádně měřeno nebylo. Na základě výše uvedeného dokazování krajský soud uzavřel, že skutkový stav zjištěný správními orgány nebyl ani v řízení před soudem nijak zpochybn.

[28] S hodnocením důkazů provedených ve správním řízení stejně jako důkazů provedených v řízení před krajským soudem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Krajský soud srozumitelně vysvětlil, jak na základě provedených důkazů k závěrům o zjištěném skutkovém stavu dospěl. Navíc, jak uvedl Ing. L. při výslechu, v projednávaném případě je z podkladů zřejmé, že se jedná o učebnicovou situaci, na kterou měřicí radary umístěvané do vozidel policistů jsou určeny – měření na rovném úseku silnice, v situaci, kdy směr obou aut je na první pohled zcela rovnoběžný a policejní auto se nachází za měřeným vozidlem.

[29] O odbornosti Ing. L. soud nemá pochybnosti. Z výslechu svědka i dokumentů předložených krajskému soudu vyšlo najevo, že uvedený svědek je certifikován na ověřování činnosti silničních rychloměrů a v praxi provedl tisíce měření rychloměrem RAMER 10. O takové osobě nejsou pochyby, že zná principy činnosti rychloměrů a podmínky, za kterých je měření možné považovat za správné.

[30] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud učinil správný závěr, jestliže považoval skutkový stav zjištěný správními orgány za zjištěný tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti. Námitka stěžovatele namítající opak je proto nedůvodná.

[31] K námitkám mířícím do výroku o náhradě nákladů řízení soud uvádí, že pracovní doba Ing. L. počínající 6 hodinou ranní byla krajskému soudu doložena jeho zaměstnavatelem (viz č. l. 107 spisu krajského soudu). Namítá-li stěžovatel, že mu není znám způsob výpočtu ceny za odborné vyjádření Ing. L., tak krajský soud v odůvodnění výroku o nákladech řízení uvedl, že se jedná o částku, kterou Ing. L. soudu za poskytnutí odborného vyjádření vyúčtoval. Podrobný rozpis složek této částky je přitom zřejmý z faktury vystavené zaměstnavatelem Ing. L., obsažené ve správním spise na č. l. 91. Uvedená cena posudku 1.800 Kč, jehož zpracování trvalo vysokoškolsky vzdělané osobě 2 hodiny, je přitom zcela přiměřená.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[32] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu